

Atyaként magához ölelje, s ne szabjon ki rájuk semmi büntetést. Ő „áldva büntet, hogy szentté küzdjük életünket!”

A lelkészekre vár az a nehéz, de nemes feladat, hogy a gondjaira bízott nyáj életében hozzáértő neveléssel, személyes és családi életük jó példájával, a jézusi tanítások örök érvényű igazságainak megélésével s hivatásos hirdetésével tudatosítsák, hogy nekünk, mint Isten gyermekeinek és Jézus tanítványainak, a jó és a rossz, az igaz és hamis, a szép és a rút, az értékes és az értéktelen örök harcában azokat az erőket kell - ha áldozattal is - győzelemre segíteni, melyek Jézus nagy álmát: Isten országának az emberi szívekben és életekben való megvalósulását segítik elő.

A lelkészi pályára készülő unitárius ifjakkal annak tudatában kell tanulmányaikat folytatniuk, és azzal kell számot vetniük, hogy a holnap lelkészére komoly, felelősségteljes feladat vár hivatása mezején, s hogy ez a feladat és annak betöltése széles jószágot, mély szeretetet, igazságérzetet, erkölcsi bátorságot és tisztaságot, sok türelmet és jóakaratot, erős hitet, szilárd jellemet, hivatásérzetet és tudatot, teljes életet tételez fel és vár el Isten, az ember és az élet szolgálatának útján.

„Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot; akinek a félelemmel, a félelmet; akinek a tisztességgel, a tisztességet. Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte.” (Róm 13,7-8) Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

NEVEDEN HÍVTALAK ... ENYÉM VAGY

77 Zsolt 6; Ézs 43,1

Kedves 50 éves érettségi találkozón résztvevő jelenlevő és a részvételünkkel emlékező, csak lélekben velünk lévő barátaim, testvéreim! Mikor a régi 50-58-as évi napokról-évekről, a hajdankorunkról emlékezem, nem a Zsoltáros gondolatmenetébe állok be csak, hanem régi unitárius iskolánk egyik legkiválóbb növendékének, Borbáth Károly történésznek hozzám írt levelének egy kérése tülekedik bennem szólásra. Ezt írta: „Mikor történelmünk tarlóján kalászkodsz, ne feledkezzél meg az iskoláinkról.” Kalászkodásaim közt a tények meggyőztek, hogy egy létfontosságú kérdésünket toltta elém kedves barátom.

Mivel nem kívánok most nektek prédikálni, hanem beszélgetni magammal, magunkkal és az Istennel az összeollózott bibliai versek zöld fényénél, gondolom, nem mondok valótlan, mikor azt állítom, hogy emberi életünkben az iskola egy jövőnk meghatározó közösségi tényező. Nem csak a nagy iskolákra gondolok, hanem a hegyek markába szorított, kis falusi iskolákra is. Elmélkedve a régmúlt időkről, a nemzetünknek oly fontos 60 évről, 1800-1860 közti évekre, tanulságnak 3 iskolát és annak tanítóit idézném. Magyar-szentbenedeken e 60 év alatt 5 tanító lakott az iskolában, de csak 12 évben

volt tanítás... Ma talán még 20 magyart sem lehet találni ott, ahol annak idején a gyermekek létszáma évenként 6-17 között változott. Magyarsáros egy eldugott falu, hol az egyfalusi tanító és lelkész összhangja megteremtette az algimnáziumi rangot, 7 osztályban tanított, olyan „ditséretesen”, hogy a szász és a román papnak készülő gyermekeket a „tanító keze alá adták.” Küküllődombón az 1842-ös év fordulópont. 3 tantermes „néposkolát építettek”, a falusi óvodák közt az elsőt 92 gyermekkel megalapították, a gyermekeken keresztül a szülőkkel Olvasó Egyletet, Mérsékleti Társaságot (pálinkát nem ittak), négy-szólamú férfikart, Temetkezési Segélyegyletet, Faiskolát létesítettek. A tanító keze alá más falusi és más vallású gyermekek közül 29-et is járattak. Mindhárom iskola kőből, téglából, mészből vagy vályogból épült. Nem az iskola határozta meg az átélni vagy túlélni kérdésre a feleletet, az iskola lényegét, hanem annak a szelleme, a tanítóknak a tanítása és főleg a nevelése. Mert az igazi iskola nem kőből, hanem annak a szelleméből, lélekből épül. Ezt szólítja az élet, ezzel felelünk jellemben, hűségben. A gyermeket egy életre szólóan eljegyez egy iskola, mintha ezt mondaná: „Enyém vagy”, én adtam jellemeknek, egyéniségednek, emberségednek az alapkövét. Engem hordozol.

Az első osztályfőnöki órára, ha még emlékeztek, néhai Molnár István tanár úr vette a névsort és nevünkön szólított. Ezzel a névsorral jegyzett el akkor minket a székelykeresztúri Unitárius Gimnázium magának; és mi az iskolát magunknak. Az idők folyamán bővült és apadt a létszám 22-ről 70-re, de azt a közösségi szellemet mindenkinek egyformán adta, és egyformán hordoztuk azt. Meghatározta életünket, Almamater, második édesanyánk lett. Megtanultuk, hogy a falás kenyeret 2-3 felé is lehet törni, úgy is elég; hogy a közösség jó- és balsorsban megtartó és erősítő; hogy veszélyek árán is segíteni kell egymáson.

Ma 50 év után az osztályfőnöki órán néhai tanáraink közül 4-en hallgatták osztályfőnökünk névsorolvasását. Kevesen mondtunk, mondhattunk „Jelent” a szólításra, a legtöbb név után csak a néma emlék és csend felelt. Kérdhetném, miért, Istenem? Miért szeretted őket jobban, mint mi és a családjuk? ... Tudom, hogy ez iskola szellemének bennük is emléket állítottál.

Ézsaiást Isten nevéen szólította, és azt mondta: „Enyém vagy”, és ő mindig „jelennel” felelt Isten ügyében. Minket ma az iskolánk szólított és megkértett annyi év után is: „Kié vagy?” Eszünkbe jut a fél évszázad, a munka, az öröm, a csalódás, a család... sok minden, de ma jelesre feleltünk, mikor a valamások osztályfőnöki óráján úgy vallottunk, hogy ehhez az iskolához tartozunk, ennek lelkét-szellemét hordoztuk magunkban és ez az iskola a miénk, melynek utolsó évesei voltunk az államosítás előtt. Ennek szellemében és tanításában feleltünk a család, a társadalom, a munka, az élet különböző helyzeteiben feltett kérdésekre.

Egy belső szellemi lángot kaptunk a tudásban és a lélekből. Kellott a láng, mert életünk keresztútjain világított, és vacogtató időkben meleget adott. Most összehoztuk apró lángjainkat, hogy egy tábor tüzet rakjunk. Emlékek-élmények lángja mellett, ez 50 éves találkozó tábor tüze mellett még kell a fény, a világosság és kell a melegség.

Illyés Gyula szavai visszajárnak bennem gyakran: „A valamire való embernek minden alkalom jó arra, hogy találkozzon.” A találkozás megvolt és úgy láttam, hogy mi „valamire való emberek voltunk.” Az este a Duna Tv-ben a hősök napját mutatták Budapesten. Úgy érzem, hogy az a mi napunk is volt, hisz a félszázadnyi időben, a gerinc- és jellemet törő esztendőkből csendes hősök voltunk, melyhez a biztatást ez iskola szelleme adta. S ha majd az örökélet hajójában fogunk elfeküdni, a csendes hősök is hősi halottjai lesznek ennek az iskolának. Addig Hirohito japán császár szavai erősítsenek iskolánk szellemi örökségében, ki akkor mondta ezeket, mikor látszólag minden összeomlott: „Legyél bátor és hű / Mint a fenyő / Mely színét akkor sem változtatja, / Mikor a hó / Az ágát / A földre nyomja.” Ámen.

PAP LÁSZLÓ

JÉZUS A BŰNÖSÖK BARÁTJA

Mt 9,11-13

Jézus tudatában van annak, hogy megbiztatásának csak úgy tud eleget tenni, ha segítségeket szerez magának. Máté - a vámszedő - elhívásával kezdődik a sor, s ma már teljes mértékben értjük, hogy miért is volt olyan furcsa az az elhívás és az azután következő események szintén. A korabeli embernek - de valljuk be, a mainak is - feltűnik, hogy Jézus Máté vendéglátását élvezzi, s ennek megfogalmazásaként jegyzik meg: Íme, Jézus a bűnösök barátja.

Manapság számtalanszor kérjük Jézust, hogy legyen a vendégünk, s ebben az esetben igyekeznünk kellene megnyerni az ő barátságát is. Amikor egy szószéki szónok felszólít arra, hogy fogadjuk el Jézust, mint a bűnösök barátját, nagyon sokan kikérik maguknak. Egyrészt mert nem tartják bűnösöknek magukat, másrészt pedig azért, mert nem vállalnak barátságot a bűnösökkel. Ez így természetesen helyes és erkölcsös is lenne, ha a valóságban nem rajzolódná ki másképpen a helyes kép. Világi életünk családi képénél feltétlenül ki kell vetülnön a belső világunk képe is. Ma már időszerű arra is gondolni, hogy a háromdimenziós képhez mindent szeretne látni a kíváncsi ember. Sokszor még a fényképészt is. Éppen ezért a csoportképekről esetlegesen lekéssett barátunkat, lelki rezdüléseinket, múltunkat és jelenünket is látni akarja. Szerintem az ilyen ember bátor, az élet barátja, és ő már megtanulta, hogy amikor az élet tengerén hajóra száll, nem aggódik amiatt, hogy nem tud úszni; ha pedig repülőre ül, nem visz magával ejtőernyőt, pedig repülni sem tud. Ettől az embertársunktól kell megtanulni, hogy Jézus ott van mellettünk minden veszélyben, s ő igaz barátként nyújtja a kezét, sőt megtanít Isten atyai kezébe kapaszkodva bátran járni életünk sokszor hánykódó-zavaros vizein. Így hát minden feltételünk megvan arra, hogy, Jézus tanítása szellemében, hozzá barátként közeledjünk, s vállaljuk merészen vele a közösséget, a barátságot.

Kedves Testvéreim! Jézus a bűnösök barátja, s ennek bizonyítására itt áll előttünk Máté, a vámszedő esete. Ő egy olyan ember, aki éppen foglalkozásá-